

Ångfartyget

S/S Boxholm II år 2006

Ångbåtens Vänner

Bildad 1982

"Föreningen skall verka för att ångfartyget Boxholm II fortsättningsvis skall kunna befara sjön Sommen, vara vedeldad och även i framtiden kunna betjäna bygden kring sjön Sommen som den hittills gjort."

Ångbåtsepoken är i alla fall inte riktigt slut. Än tuffar ett 15-tal passagerarbåtar omkring i svenska farvatten eller i några av sjöarna. En av dem är just gamla "II-an", en tidlös skönhet i svart och vitt på den sägenomspunna djupvattensjön Sommen på gränsen mellan Småland och Östergötland. Bara sjön i sig själv är värd en mäsas – en ångbåtstur med Boxholm II är en upplevelse. Men en ångbåt drivs inte framåt enbart med idealitet och kokande vatten.

Det fordras mer därtill...

Kanske kan just Din insats hjälpa till att hålla ångan uppe på kanske det sista vedeldade passagerarfartyget i Sverige. Föreningen har för närvarande omkring 450 medlemmar.

Bokning på tel. 0140-146 44 eller båten tel. 010-239 28 63, 070-865 87 52

S/S Boxholm II

www.boxholm2.com

Håkan Liif

Foto framsida: Per-Arne Larsson

Verksamhetsberättelse för år 2005

Ångbåtens Vänner Boxholm II

Styrelsen får härmed avge följande verksamhetsberättelse för det gångna verksamhetsåret:

Styrelsen har bestått av ordf. Jan Thorblad, vice ordf. Per-Arne Larsson, kassör Lennart Ring, sekr. Maria Ehrlin Brege, vice sekr. tillika broschyransvarig, Inga-Britt Sand samt ledamoten Uno Axelsson. Suppleanter har varit Rune Enlund och Nore Nilsson.

Styrelsen har under året sammanträtt 7/2, 4/4, 8/6, 21/9 samt 15/11.

Styrelsen har aktivt genomfört följande:

- förhandlingar med Fritidskontoret i Tranås kommun ang bokning av båtturer.
- haft flera sammanträffanden med personalen på turistbyrån i Tranås ang hur vi kan utveckla turerna och öka intäkterna.
- producerat den återkommande ångbåtssbroschyren i 5000 ex.
- deltagit i Rederiaktiebolagets möten.
- deltagit i föreningen Sommaveckans möten ang planering av den årligen återkommande Sommaveckan.

- genomfört sju söndagsturer med musikunderhållning. Det har varit väldigt varierande antal gäster på turerna. Några av turerna fick kortas av och läggas om p.g.a det dåliga vädret.
- genomfört medlemsturen den 17 aug (med ca 80 personer ombord, musikunderhållning av Key Forkelid och fullmåne!)
- betalt medlemskap och annons med bild i Sveriges Ångbåtsförenings Tidskrift.

Styrelsen kan notera att:

- antalet bokade turer under säsongen varit 175 st.
- antalet medlemmar är 434 (föregående år: 409) samt 7 hedersmedlemmar.

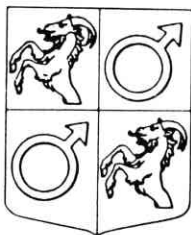
Maria Ehrlin Brege
eu
2005-11-20

Styrelsen för Ångbåtens Vänner Boxholm II består år 2006 av:

Ordförande: Per-Arne Larsson tel 0142-508 36
Vice ordf: Carl-Erik Andersson tel 0140-420 58
Kassör: Lennart Ring tel 0140-137 34

Sekreterare: Maria Ehrlin Brege tel 0140-561 79
Ledamot: Uno Axelsson tel 0140-31 10 57
Broschyransvarig: Inga-Britt Sand tel 0142-502 07

Bankgiro: 990-5852 Medlemsavgift: 125:-

Välkommen till **BOXHOLMS KOMMUN**

En liten, men aktiv kommun
Här är ett urval av vad som händer under sommaren.

JUNI

- 23 **Midsommarfirande,**
Ekeby och Södra Sand, Malexander

JULI

- 5 o 20 **Birgittas Aspanäs,**
guidade turer

AUGUSTI

- 3 **Birgittas Aspanäs,**
guidade turer

SOMMAVECKA 2-6 Augusti

- 2/8 **ASBY kl. 19.00-21.00**
Dam-rodd
- 3/8 **HÄTTE och TORPÖN kl. 18.00-21.00**
Herr-rodd
- 4/8 **NORRA VI kl. 17.00-21.00**
Dam- och Herr-rodd
- 5/8 **MALEXANDER kl. 19.00-21.00**
Dam- och Herr-rodd (ev. dans efter rodden)
- 6/8 **TORPA kl. 15.00-17.00**
Dam- och Herr-rodd

Ångbåtturer med avgång från Malexander under juli och augusti, torsdagar och fredagar. I **Boxholms Kommun** finns sim- och sporthall, elljusspår, konstsnöspår för längdåkning, vandringsleder, ridskola, golf- och tennisbana, fotbollsplaner, friluftsbad och fina fiskevatten.

Ring Boxholms Kommun, tel. 0142-895 00 eller Boxholms Turistbyrå, tel 0142-895 62 eller 519 01 (sommartid) så berättar vi mer.

Boxholms Bibliotek har ett omfattande programutbud med olika kulturella inslag utöver biblioteksverksamhet, sagostunder, internet-datorer och släktforskningsmöjligheter.

Adress: Storgatan 20, Boxholm Tel: 0142-895 40.

E-post: biblioteket@boxholm.se

Hemsida: www.biblioteket.boxholm.se

Rederi Aktiebolaget S/S Boxholm II

Ett ungt bolag med 100-årig tradition.

År 2005 blev allt som vanligt igen för Boxholm II. Hundraårsfirandet var slut men festen fortsatte med 174 turer och det blir ju många högtidsstunder. Bröllop, högtidsdagar, torgturer, kryssningar m.m. Visst är det härligt att det finns så många möjligheter att använda "Sommens Drottning"!

Som vanligt arrenderades båten av Håkan Liif och Sven-Olof Sjöberg. Det som var nytt var att en maskinist, Erik Persson, började jobba i maskinen under ledning av Sven-Olof. Detta har gått mycket bra. I styrelsen blev emellertid inte allt som vanligt. Ordföranden Bengt-Åke Bengtsson och VD Eric Carpholm avgick efter att ha varit med sedan bolaget bildades. Bengt-Åke var ju en eldsjäl i projektet att bilda rederiaktiebolaget och han lade ner ett jättejobb på detta. Projektet lyckades och nu skyndar han säkert vidare mot nya utmaningar.

Han efterträds på ordförandeposten av Göran Lundström, kommundchef i Boxholm. Göran har ett flerlutet som inred-

ningsnickare på båtar och han har ett genuint båtintresse som främst gäller äldre båtar och detta passar ju bra. Jag fick frågan om jag kunde tänka mig att bli erics efterträdare. Jag tvekade först, men när min fru lovade att sköta aktieregistret svarade jag ja. Min tvekan berodde inte på bristande intresse utan frågan var om jag skulle kunna sköta sysslan och detta vet jag ju inte riktigt ännu. Jag har emellertid en kunnig och engagerad styrelse och till det en duktig besättning på båten att falla tillbaka på. Jag stötts av Boxholms Skogar och Eric och jag har mötts av ett fantastiskt engagemang från Ångbåtens Vänner, Stiftelsen Sommen och Tranås Turistbyrå, ja faktiskt från alla!

Rederiet har fått arkivutrymme hos Boxholms Kommun och där finns nu rederiets handlingar och originalritningar som rör Boxholm II. De flesta av dessa har jag fått av Rune Hektor, men finns det flera så vill vi gärna ha dem så de kan bevaras för kommande generationer eller användas vid reparationer. På tal om reparationer så är ju en av rederiets uppgift att se till att båten repareras och underhålls. Det har visat sig att ordinarie inkomster inte räcker. Jag har därför kontaktat företag som tidigare "kultursponsrat" Sommens Drottning och där mött ett fantastiskt gensvar. Så jag tror vi kan se framtiden an med tillförsikt. Det är verkligen roligt att jobba med Boxholm II och det är en angelägenhet för hela sommenbygden!

*Rederiaktiebolaget S/S Boxholm II önskar alla en skön sommar!
Ta gärna en tur med vår vackra båt.*

Bengt Söderström, Verkställande direktör

Styrelse Rederi AB S/S Boxholm II år 2005:

Göran Lundström, *Boxholms Kommun* Maria Ehrlin Brege, *Ångbåtens Vänner*
Per-Arne Larsson, *Boxholms Kommun* Jan A Thorblad, *Ångbåtens Vänner*

Lars Ericsson, *Tranås Kommun* Bengt Söderström, *VD Rederi Aktiebolaget*
Eilert Andersson, *Ydre Kommun*

Vi möts i Tranås

20/5	Hamnfestivalen	31/12	Nyårsfirande, Nyårsshow
27/5	Cykelloppet "Sommen Runt", firar 40 år	Jan-Dec	Visningar av Pälsmuseum
3/6	Tranåsfestivalen/Studentkarneval	Maj-Sept	Kappseglingar på sjön Sommen
24/6	Midsommarfirande i Hätte
och i Säby på eftermiddagen	Maj-Sept	Paradmarscher
27/7	"Grillnatta" stor grillfest på Storgatan	Maj-Sept	Visningar av Tranås Vagnsmuseum
2-6/8	Sommavecka, festligheter runt sjön Sommen	Juni-Aug	Ångbåtturer med S/S Boxholm II på sjön Sommen
26/8	Konstrakan, paradsträcka med konst
utmed Tranås Storgata	Juni-Aug	Visningar av Gammelbyn Hultet
7/9	Adelövs Marknad,
en av traktens största marknader	Juni-juli	Friluftskonsorter
30/9	Skördefest utmed Tranås Storgata	Juni-Aug	Sommarkonsorter i Tranås Kyrkor
28/10	Lyxshopping	Juli	Kulturbussen, besöker Tranås museer
19/11	Julmarknad i Adelöv	Hela året	Musik- och viskvällar, teater.
Kulturskolan och Sobelhuset
		Hela året	Danskvällar, disco, liveband, Statt och Parkhallen
		Hela året	Torgdagar, fredagar 8.00-14.30

För ytterligare information kontakta

Tranås Turistbyrå

Stationsplan 1 • 573 82 Tranås • Tel. 0140-683 33 • e-post: tourist.office@tranas.se • www.tranas.se

1800-talets bypolitik i Sommenbygd

Sedan 1862 har Sverige varit indelat i större och mindre kommuner, men hur var det innan dess? Hur fattade man sina beslut i det gamla bondesamhället runt Sommen? Valdes man in i maktens rum, eller kom man dit på något annat sätt? Kom den vanlige medborgaren till tals? Vilka frågor beslutade man om?

Som en av många nutida kommunpolitiker i Sommenbygden och dessutom lokalhistoriker har jag länge varit intresserad av hur samhället styrdes under 1800-talet och århundradena dessförinnan. Före 1862 års kommunreform låg makten hos sockenstämman, där församlingens präst var den självklare ordföranden. För riktigt länge sedan hade alla fria män tillträde till sammanträdena, men med tiden blev det bara jordägarna i socknen som fick vara med och bestämma. Torpare, backstugusittare, hantverkare och inte minst alla kvinnor var utestängda från beslutandet, trots att de i allra högsta grad berördes av vad sockenstämman behandlade.

Stämmor skulle enligt lag hållas minst två gånger om året, men man kallade ofta samman ledamöterna oftare än så. De stora ärendena kom ofta från landshövdingen eller biskopen, och precis som i dag var man tvungen att komma fram till beslut inom en viss tid. Extra utskrivningar av soldater, skattefrågor och framställning av salpeter till krut eller insamling av lump till papperstillverkning är exempel på sådana ärenden. Det kom också påbud om anställande av barnmorskor i socknarna och 1842 blev det aktuellt att ordna folkskola.

Vi ska med hjälp av Malexander sockens gamla protokoll få en liten inblick i vad man i övrigt tog upp på stämmorna, som för övrigt alltid inleddes med psalmsång och bön om att Herren skulle leda församlingens män till visa beslut.

Ordningen i och omkring kyrkan var så gott som alltid uppe för behandling. Våra förfäder var långt ifrån så stilla och gudfruktiga som har fått för oss. År 1810 hade kyrkväktaren anmält till prästen att flera ”om sin salighet vårdslösa personer” kom för sent till kyrkan, smet ut under gudstjänsten för att röka eller dricka brännvin eller åkte hem i förtid. Stämman beslutade därför att alla som misskötte närvaron och till exempel ”sitta i stuvorna och röka tobak” skulle böta en eller två skilling och dessutom lida skammen av att få sitt namn uppläst från predikstolen.

Den som sålde eller köpte brännvin vid kyrkan under sön- och helgdagar skulle sättas i stocken. För säkerhets skull bestämde man sig också för att hålla sockenstugan låst under gudstjänsttid. År 1827 var det stora bekymret hundar som togs med till kyrkan, där de förde oväsen, sprang lösa och förorsakade problem ”både i altaret och på predikstolen”.

Fattigdomen och det utbredda superiet förde naturligtvis med sig stora problem. I november 1800 rapporterades det att utsocknes tiggare hade besvärat folket i Malexander, och därför bestämdes det att dessa ”kringstrykare” skulle avtvingas sin identitet, skrivas upp, varnas för att komma tillbaka och resolut köras iväg. Malexanderbönderna uppmanades också att hålla efter de fattiga som bodde på deras egna ägor, så att de inte besvärade andra socknar med tiggeri.

Ur fattigkassan hjälpte man de som hade de mest trängande behoven. År 1801 var det bland andra gamla Kirstin i fattigstugan, gamle fattige ryttaren Carl Ram i Ormsjötorp och Carl Ifrigs blinda son. Emellertid förbättrades synen på den senare, och 1808 gick därför hans fattigunderstöd till ”vansinta flickan” Annika Persdotter i Manhem. Åren 1803 och 1804 fick ”utav kräftan i ansiktet besårade” gamle drängen Sven Andersson i Gökshult flera gånger pengar till sitt livsuppehälle.

Medan barnuppföstran i dag – på gott och ont – är föräldrarnas ensak, var

hela socknen på 1800-talet engagerade i hur barn och ungdomar skötte sig. Detta fick gossen Lars Jakobsson i Torstorpet bittert erfara då han sattes i stocken för att han var ovarsam med eld och i övrigt hade gjort sig känd för ett vanartigt uppförande.

Sockenstämman var också anställningsmyndighet och arbetsgivare för församlingens hantverkare. Skomakardrängen Johannes Larsson i Sjöbo antogs på prov till sockenskomakare 1810 och 1811 beslutades det att han skulle söka fullmakt på sysslan från landshövdingen genom att tillverka ett par svenska skor med näverbottnar, ”*större och mindre över huvudet för en skilling och fyra runstycken paret, samt så kallade trähåleskor för tre skilling dito.*”

När domkapitlet i Linköping år 1812 önskade att alla församlingar i länet skulle förse sig med en skicklig barnmorska, ansåg Malexanderbönderna att detta inte var nödvändigt för deras egen del, eftersom inte alla kunde dra nytta av en sådan. En fjärdedel av socknens hemman låg ju på andra sidan sjön, som vissa årstider försvårade resandet. Dessutom var socknen vidsträckt och hade allt för dåliga vägar för att barnmorskan skulle hinna fram i tid. I socknen fanns redan ett flertal erfarna kvinnor som hjälpte till vid födslarna, och bönderna hävdade bestämt att ingenting hade gått galet under hela trettio års tid.

Desto mer positiv var man när det gällde domkapitlets önskan om åtgärder för att hämma fylleriet och dryckenskapen i socknarna. En ”*sockenpolis*” bestående av kyrkoherden, kyrkvårdarna och bland andra kapten Gyllenhammar på Aspanäs och sekreterare Burén i Enshult tillsattes, och dessutom försågs varje fjärding (fjärdedel) av församlingen med två ordningsmän. Deras uppgift blev att spana efter ”*oskickligt uppförande*” och hos sockenpolisen anmäla ”*någon, eho det vara må, med fylleri hemma i sitt hus, (på) auktioner, krogar, marknader, gästabad eller andra dylika tillfällen, eller med slagsmål eller annat gullöst väsen.*” Polisen skulle då pröva brottet och utdöma

böter eller vite på minst två riksdaler banko, och förbrytarens namn och hemvist skulle läsas upp från predikstolen under gudstjänsten.

Uppenbarligen kände man sina hetlevrade församlingsbor väl, för man lade till en bestämmelse om att den som överföll en ordningsman eller polis med ovet skulle beläggas med fyra riksdalers vite. Protokollet från stämman berättar dessutom att särskilt auktionerna stördes av fylleri, i synnerhet om de hölls på kvällar och nätter, och man bestämde därför att inga auktioner fick hållas efter mörkrets inbrott. En paragraf om måttlighet vid bröllop ansågs också vara på sin plats.

Hur avgjorde man då om någon var berusad innan det fanns blodprov och alkoholmätare? Här fastslog stämman att den är berusad ”*som röjer fel på gång och oredighet i ta!*”.

Det är naturligtvis omöjligt att här ge en fullständig bild av stämmans alla ärenden och beslut. Man redogjorde för kyrko- och fattigkassorna, prästen betygsatte församlingen och församlingen prästen, vargjakt organiserades, omoralisk levnad och förtal behandlades och när smittkoppsvaccinationen införs i Malexander är det naturligtvis sockenstämman som organiserar det hela. Kyrkans, kyrkogårdens och de offentliga byggnadernas underhåll diskuterades ständigt och jämt av nitiska präster och motsträviga bönder, och det är på sockenstämman kampen förs för att motverka nyheter som ett tidigt försök att öppna lanthandel i bygden 1827. Sex år senare är man mer mottaglig för nytänkande, och en brandsynekommitté tillsätts. Varje hemman skulle förse med en handspruta, en båtshake och en stege för eldens bekämpande.

Steg för steg förvandlades samhället, och tack vare de gamla sockenstämmoprotokollen är det lätt att följa utvecklingen år från år. De ger oss också fantastiska möjligheter att se hur människor tänkte och resonerade då – så nära, men ändå så långt borta.

Johan Birath

Sommenbygdens
naturliga
centrum

CAFÉ TORPÖBODEN

mat- och kaffeservering vid ångbåtsbryggan

MINILIVS • BÅTMACK • KANOTUTHYRNING
GÄSTHAMN • CAMPING • SHORTGOLF

Öppettider 2006:

30 april-14 juni:

Lörd-, sönd-, helgdagar 10-18
från 25 maj även vardagar 13-17

15 juni-14 augusti: Alla dagar 10-21

15 - 27 augusti:

Vardagar 13-17 • Lörd-, söndagar 10-18

Övrig tid = begr. service. Grupper enl. överenskommelse

Torpöfärjan VIKTORIA

Avgår från Torpön varje hel- och halvtimme

Maj: kl 8-18 • **1 juni -14 aug:** kl 8-22 • **15 aug.-30 sept:** kl 8-18

Avgift: Personbil 30:-, MC 20:-

Tel: 0140-420 41

www.torpon-projekten.se

Gör ett besök på

sjön sommen
naturum

vid ångbåtsbryggan, färjeläget Torpön

AKVARIET - TOPOGRAFISK MODELL

PEKDATORER - PRÅMEN

ÅRETS TEMA: "Sagor och Sägner"

Öppettider 2006

30 april - 14 juni lör-sön-helgdag 11-17

15 juni-14 aug **ALLA DAGAR** 11-19

15-27 aug lördag-söndag 11-17

BOKADE GRUPPER

1 maj-10 sep **ALLA DAGAR** efter ö.k.

Info: 0140-420 41 www.sommen-naturum.com

Tankar från en ny ordförande

Välkommen till en ny säsong ombord på Boxholm II

Per-Arne Larsson, ordförande i Ångbåtens Vänner.

tid och mitt intresse för båten och bygden ledde fram till att jag tackade ja. Dessutom så är mitt intresse också grundat i att mormors far var skeppare på både Boxholm I och II under många år. Att leda en sådan här förening framåt är ett lagarbete och det känns tryggt i denna församling av engagerade ledamöter som styrelsen består av. Tillsammans skall vi förvalta och utveckla det fantastiska arbete som de tidigare föreningsföreträdarna åstadkommit.

Turismen och besöksnäringen var under många år något som vi inte ägnade så mycket intresse, men i detta finns det stora möj-

När man står inför en ny säsong så funderar man lite nervöst på hur den kommer att te sig.

Funderingarna leder snabbt till slutsatsen att denna verksamhet alltid varit succéartad och det kommer även denna säsong att bli. Hur kan man påstå detta före det skett? Svaret är att med de ingredienserna som ingår, sjön Sommen med omgivning, engagerad befolkning, Sommaveckan samt denna fantastiska båt (dam) med sin trevliga besättning m.m. så kan det inte misslyckas.

När jag fick frågan om ordförandeskapet så funderade jag en

lighet till tillväxt. De senaste åren har det utvecklats verksamheter runt sjön som ger många sysselsättning, det mest uppmärksammade är Torpöns camping med alla sidoverksamheter som tack vare stort lokalt engagemang och insikt om de naturvärden som finns utvecklats till ett omtalat turistmål.

Malexander med sjöns riviera – en fantastisk plats, Tranås, NorraVi, ja listan kan göras lång.

Projektet Sommaveckan som startade i samband med Boxholm II:s 100-årsjubileum har placerat många platser runt sjön på kartan, innehållet med roddtävlingar, marknader m.m. är här för att stanna och utvecklas.

Förutom allt detta så finns massor av naturupplevelser i form av fiske, vandringsleder och historiskt intressanta miljöer runt sjön Sommen. Sjön är grunden till attraktionsvärdet, i symbios med denna lever en otroligt välkött ångbåt och dessa två ting bildar tillsammans ett. Utan Boxholm II så är detta inte en helhet.

Föreningen Ångbåtens Vänner som jag har äran att företräda har till uppgift att tillsammans med Rederiaktiebolaget se till att denna pärla får ett mycket långt och behagligt liv.

Denna ärevärdiga båt (dam) kan inte ha några ovänner, vilket innebär att Ångbåtens Vänner har en stor medlemspotential, idag ca. 450, vi borde kunna öka detta markant.

Tänk att få vara delaktig i arbetet med att framtida generationer får uppleva den rogivande känslan att tyst och värdigt glida fram med denna dam, lyssnande till lommens rop och fiskljustens skri.

Välkomna till ännu en fantastisk säsong på sjön Sommen och Boxholm II!

Per-Arne Larsson

TRANÅS ORTOPEDE & IDROTTSMOTTAGNING

Dr Jan A. Thorblad
Tingsvägen 3
573 35 Tranås
0140-145 50

**Vi är specialister
i ortopedi och
idrottsmedicin**

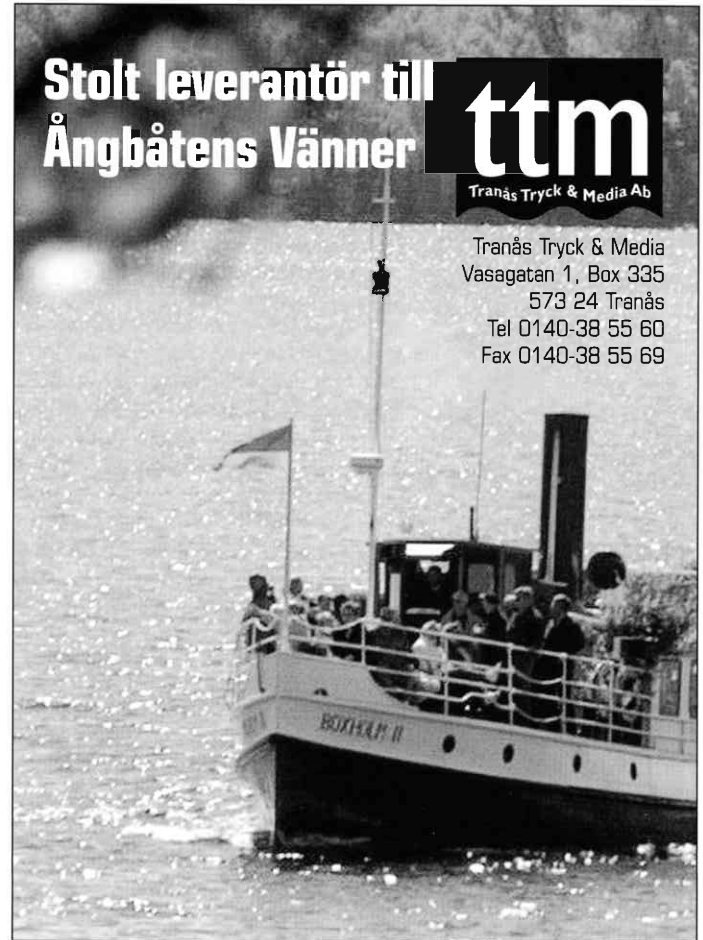
—
**Vaccinationer och
företagshälsovård**

**Stolt leverantör till
Ångbåtens Vänner**

tmm

Tranås Tryck & Media Ab

Tranås Tryck & Media
Vasagatan 1, Box 335
573 24 Tranås
Tel 0140-38 55 60
Fax 0140-38 55 69

*Camping, stugor, kanoter, cyklar, båtar,
bensin, minilivs och allt du behöver
för en lyckad semester vid sjön Sommen.*

*Hönsa
Lottas*

*-Mitt i Malexander-
Restaurang Njut av en god måltid på
vår sommarveranda*

Fullständiga rättigheter

*Öppet alla dagar under högsäsong
övriga året endast beställningar*

0142 30068

www.malexanderturism.se

Fakta S/S Boxholm II

Fakta:

S/S Boxholm II är ett av Sveriges sista vedeldade ångfartyg. Hon är byggd vid Ljunggrens Verkstad AB i Kristianstad år 1904 och hopmonterad vid Sommens strand.

Premiärturen gick av stapeln i juli 1904.

Hon byggdes som pråm- och timmerdragare för Boxholm AB:s räknig. Akterskeppet byggdes om 1922 och försågs med sittplatser.

Sedan 1966 går hon endast som passagerarfartyg.

Data: Längd ö.a. 20,6 m. Bredd 4,75 m. Depl. 45 ton.

Djup 2,00 m.

Maskin 85 hkr kompounsmaskin, panna av skotsk typ, ångtryck 7,5 kg, propellervarv 160-180.

Max. fart 9-10 knop.

Max. 116 passagerare. Besättning 3 man. Stålskrov. Såväl maskin som panna i originalskick.

Aktre däck är taktäckt och vid dåligt väder kan fönsterförsedda sidostycken fällas ned kring hela den takförsedda delen.

Toalett finns bakom styrhytten. Filtar finns ombord.

Det finns EJ servering ombord, men passagerarna är välkomna att ta med egen kaffekorg.

Förtäring kan beställas (*se annonser i broschyren*) och ätas ombord.

Turlista, S/S Boxholm II år 2006

Maj

Söndag 28/5 Morsdags tur

Juni

Onsdag 28/6 Ångbåtstur
Torsdag 29/6 2-timmarsturer
Fredag 30/6 Torgtur

Juli

Lördag 1/7 Ångbåtstur
Söndag 2/7 Söndagskryssning
Onsdag 5/7 Naturguidad tur
Onsdag 5/7 Ångbåtstur
Torsdag 6/7 2-timmarsturer
Fredag 7/7 Torgtur
Lördag 8/7 Ångbåtstur
Söndag 9/7 Söndagskryssning
Onsdag 12/7 Naturguidad tur
Onsdag 12/7 Ångbåtstur
Torsdag 13/7 Naturguidad tur
Fredag 14/7 Torgtur
Lördag 15/7 Ångbåtstur
Söndag 16/7 Söndagskryssning
Onsdag 19/7 Naturguidad tur
Onsdag 19/7 Ångbåtstur
Onsdag 19/7 Berättarkryssning
Torsdag 20/7 Naturguidad tur

Juli

Fredag 21/7 Torgtur
Lördag 22/7 Ångbåtstur
Söndag 23/7 Söndagskryssning
Onsdag 26/7 Naturguidad tur
Onsdag 26/7 Ångbåtstur
Torsdag 27/7 2-timmarsturer
Fredag 28/7 Torgtur
Lördag 29/7 Ångbåtstur
Söndag 30/7 Söndagskryssning

Augusti

Onsdag 2/8 Ångbåtstur
Torsdag 3/8 2-timmarsturer
Fredag 4/8 Torgtur
Lördag 5/8 Ångbåtstur
Söndag 6/8 Ångbåtstur
Onsdag 9/8 Ångbåtstur
Onsdag 9/8 Allsångkväll!
Torsdag 10/8 2-timmarsturer
Fredag 11/8 Torgtur
Lördag 12/8 Ångbåtstur
Söndag 13/8 Söndagskryssning
Onsdag 16/8 Ångbåtstur
Lördag 19/8 Ångbåtstur
Onsdag 23/8 Ångbåtstur
Lördag 26/8 Ångbåtstur

Tranås Turistbyrå Stationsplan 1, 573 82 Tranås.

Tel 0140-683 33, fax 0140-534 11

Öppet: Måndag-fredag: 10.00-19.00 (12 juni-11 augusti)

10.00-17.00 (övrig tid)

Lördag: 10.00-13.00 (17 juni-12 augusti)

Ångbåtstur Mors Dag, söndagen den 28/5. (3,5 timma)

Bjud Mor på båtturn och lunchbuffé i vacker miljö på Hotell Lugnalandet.
Pris: Vuxen 290:-, barn 7-15 år 140:-, barn under 7 år, 50:-.
Avgång Tranås Hamn kl. 10.30, åter Tranås Hamn ca kl. 14.00.
Bokas senast fredagen den 26 maj.

Naturguidad tur 5/7, 12/7, 13/7, 19/7, 20/7, 26/7 (2 timmar)

Natur- och kulturguidning av sjön Sommen. Guide via Länsstyrelsen i Östergötland. Arrangör: Stiftelsen Sommen.

Pris: Vuxen 120:-, barn 7-15 år 60:-, barn under 7 år gratis.

Avresa 5/7+19/7 Torpön 10.30 åter Torpön 12.30

Avresa 12/7+26/7 Hätte 10.30 åter Hätte 12.30

Avresa 13/7+20/7 Malexander 15.00 åter Malexander 17.00

Bokas hos Tranås Turistbyrå, Stationsplan 1, tel. 0140-683 33.

Berättarkryssning onsdagen den 19/7 (3 timmar)

Ångbåtstur där Johan Birath m.fl. medverkar. Räksmörgås serveras ombord.
Avresa från Tranås Hamn kl. 19.00, åter Tranås Hamn kl. 22.00.
Pris: 200:- oavsett ålder. (Räksmörgås ingår i priset)
Arrangör: Stiftelsen Sommen.

Söndagen den 6/8 (ingår i "Sommarveckans") aktiviteter

Avgång kl. 13.45 från Tranås Hamn till Torpa brygga. I Torpa uppehåll under roddfinal. Tid till picknick. Åter Tranås Hamn kl. 17.30.
Pris: vuxen 120:-, barn 7-15 år 50:-, barn under 7 år gratis.
Arrangör: Ångbåtens Vänner

NYHET Allsångkväll på S/S Boxholm II onsd. 9/8 (3 timmar)

Ångbåtstur med musikunderhållning och allsång. Räksmörgås serveras ombord.
Avresa från Tranås Hamn kl. 19.00, åter Tranås Hamn kl. 22.00.
Pris: 200:- oavsett ålder. (Räksmörgås ingår i priset)
Arrangör: Stiftelsen Sommen.

Ångbåtsstur, onsdagar och lördagar 28/6-26/8 (3,5 timma)

Torpön 28/6-29/7: Strandhugg vid Färjeläget, Torpön, där det ges tillfälle att intaga mat och kaffe hos Café Torpöboden. Badmöjligheter.

Onsdagar	14.00 avg Tranås Hamn,	åter Tranås Hamn	17.30
Lördagar	10.30 avg Tranås Hamn,	åter Tranås Hamn	14.00

Sommen 2/8-26/8: Strandhugg vid Hotell Lugnalandet i samhället Sommen där det ges tillfälle att intaga Ångbåtsbuffé. Badmöjligheter.

Onsdagar	14.00 avg Tranås Hamn,	åter Tranås Hamn	17.30
Lördagar	10.30 avg Tranås Hamn,	åter Tranås Hamn	14.00

Pris båttur: Vuxen 130:-, barn 7-15 år 60:-, barn under 7 år gratis.

Förköp av biljetter hos Tranås Turistbyrå, Stationsplan 1.

Förbeställda biljetter måste hämtas vid båten senast 15 min. före avgång.

Överblivna biljetter säljes ombord.

Bokningserbjudande onsdagar och lördagar 28/6-29/7, Torpön!

Ångbåtsstur med Torpötallrik eller Rostbiftallrik, dryck, smör och bröd, kaffe o kaka, vuxen 225:-. Ångbåtsstur med hamburgare och pommes frites eller köttbullar och potatismos, barn 7-15 år, 115:-. Barn under 7 år endast mat 50:-. Bokas senast dagen före avgång.

Bokningserbjudande onsdagar och lördagar 2/8-26/8, Sommen!

Ångbåtsstur med Ångbåtsbuffé, välj mellan kött eller fisk, dryck, smör och bröd, kaffe och kaka, vuxen 225:-, barn 7-15 år 115:-, barn under 7 år endast mat 50:-. Bokas senast dagen före avgång.

2-timmarsstur, torsdagar 29/6-10/8

Rundturer på sjön Sommen, inget strandhugg.

10.30 avg Hättebaden	åter Hättebaden	12.30
15.00 avg Malexander	åter Malexander	17.00

(undantag 13/7 och 20/7 då turen är naturguidad tur se sidan 14)

Pris: Vuxen 70:-, barn 7-15 år 35:-, barn under 7 år gratis.

OBS! Inget förköp, biljetter säljs ombord.

Större sällskap bör dock förboka senast dagen före på tel. 0708-658 752 eller 010-239 28 63, skeppare Håkan Liif.

TIPS! Varför inte boka bord på restaurang Sjöökrogen, Hättebaden, och intaga lunch efter turen? Tel. 0140-124 82.

Ångbåtens Vänner 2006

Torgtur, fredagar till Torgdag i Tranås 30/6-11/8

Fredagar är torgdag i Tranås. Cafèerna serverar "torgkaffe". Under semesterperioden brukar det bjudas musikunderhållning vid Torget under förmiddagen.

OBS! Inget förköp, biljetter säljes vid påstigning.

07.30 avg Idebo, 07.50 avg Sånna, 08.00 avg Rönnäs, 08.35 avg Malexander, 09.20 avg Svensbo, 09.40 avg Färjan, Torpön, 09.50 avg Fiskarp, 10.00 avg Liljeholmen, 10.30 ank Tranås Hamn, **uppehåll i Tranås kl. 10.30-14.00!**

Biljetter till eftermiddagsturen kl. 14.00 kan bokas efter kl. 09.00 samma dag som turen går, tel. 010-239 28 63 eller ombord från kl. 10.30 i Tranås Hamn.

14.00 avg Tranås Hamn, 14.30 ank Liljeholmen, 14.45 ank Fiskarp, 14.55 ank Färjan, Torpön, 15.20 ank Svensbo, 16.05 ank Rönnäs, 16.15 ank Sånna, 16.35 ank Idebo, 17.30 ank ca. Malexander, **uppehåll i Malexander kl. 17.30-18.00** 18.00 avg Malexander; för avstigande angöres Svensbo, Färjan, Fiskarp, Liljeholmen, 19.30 ank Tranås Hamn.

Biljettpris till/från Tranås

	Enkel	T/R	Familj 2 vuxna+2 barn
--	-------	-----	-----------------------

Idebo, Sånna, Rönnäs, Malexander	80:-	150:-	T/R 400:-
----------------------------------	------	-------	-----------

Svensbo, Torpön, Fiskarp,	50:-	90:-	
---------------------------	------	------	--

och Liljeholmen.	Barn 7-15 år halva priset. Barn under 7 år gratis.		
------------------	--	--	--

Söndagskrysning med musikunderhållning, 2/7-13/8 (3,5 tim)

Välkommen ombord till de populära söndagskrysningarna. På turen görs strandhugg vid någon av sjöns stränder. **Picnickorg går att beställa vid förbokning sen fredag innan avgång.** Avresa kl.13.00 från Tranås Hamn, åter i Tranås Hamn kl. 16.30. **Pris:** Vuxen 120:-, barn 7-15 år 50:-, barn under 7 år gratis. Förköp av biljetter på Tranås Turistbyrå, Stationsplan 1, tel. 0140-683 33. Beställda biljetter måste hämtas vid båten sen. 15 min. före avgång. Överblivna bilj. säljes ombord. **OBS! Sönd. 6/8 ingår ovanstående tur i "Sommaveckan".** Arrangör: Ångbåtens Vänner.

Medlemstur för Ångbåtens Vänner 6/9

Kl. 18.00, avresa från Hamnen i Tranås. Anmälan till Turistbyrå tel. 0140-683 33.

Endast för medlemmar i föreningen Ångbåtens Vänner.

Medlemskortet gäller för en person, övriga familjemedlemmar 50:-

Information S/S Boxholm II är registrerad för 116 passagerare.

Chartertrafik: 1.700,-/timma exklusive 6% moms. Minimum 3 timmar. Vid avbeställning närmare avgång än 4 veckor debiteras halva beloppet. Kortare turer efter överenskommelse. **Bokning:** Skeppare Håkan Liif, Sveagatan 44 B, 573 39 Tranås, **Chartertrafik:** Tel. 0140-146 44, 0708-65 87 52.

Tel. till S/S Boxholm II, 010-239 28 63.

Bokning av turer och information: Tranås Turistbyrå, Stationsplan 1, tel. 0140-683 33.

Välkomna till
Restaurang Sjökrogen

- En Pärla vid sjön Sommen -

Bussbeställningar emottages.

Bröllop & festligheter

Mat för avhämtning

Dagens rätt - Á la carte

Fullständiga rättigheter

Glassbar - Minigolf

Mjukglass

Tel. 0140-124 82 - Fax 0140-538 01

www.sjokrogen.se

**Relationer är
viktigare än
transaktioner!**

Vi kombinerar
initiativ och tradition.
Det tjänar du på!

Östgöta Enskilda Bank

en del av Danske Bank

Boxholm
0142-36 96 30

Tranås
0140-38 58 00

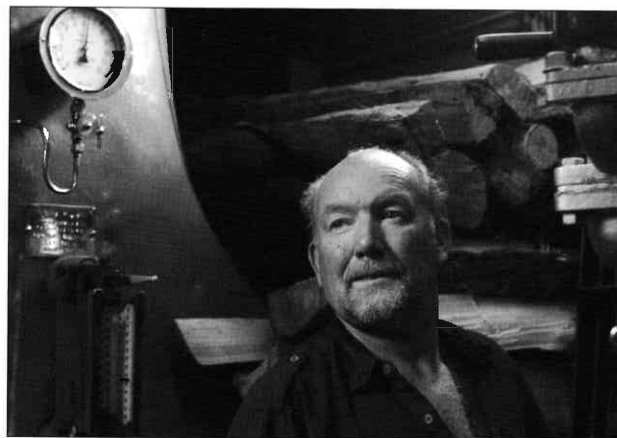
Ångbåtsvänner!

Ytterligare en sommar har gått och denna var väl en ganska normal "svensk" sådan, "ömsom sol ömsom regn". Regnet kom ju tyvärr också på en del av söndagsturerna, vilket gjorde att t.ex en söndagstur resulterade i en tur i Norrsjön istället för ett strandhugg i Bendrix Park. Vi styrde dock mot solen och

Håkan Liif, skeppare

den var med oss under hela resan från Björnsundet till Somvik och tillbaka.

Sven-Olof Sjöberg, maskinist

Till denna säsong har vi tillsammans med Stiftelsen Sommen beslutat att utöka våra turer med en "Allsångskväll". Stiftelsen står även i år som garant för de guidade turerna och "Berättarkväll". Turistbyråns turer är så populära att en del personer bokade plats redan i februari i år. Besättningen har i år utökats med Erik Persson som ska avlasta Sven-Olof som maskinist ibland.

Med hopp om en fin sommar önskar vi Er...

...välkomna ombord på Boxholm II!

Håkan och Sven-Olof

Ett tryggt båtliv börjar hos oss

HUGES
MARINA

Hamnen, Tranås Tel. 0140-31 15 90

Öppet: vardag 10-18, lördag 10-14 (ej juli-aug), söndag 10-14 (april-maj)
www.hugesmarina.se

- **BÄNKSKIVOR**
- **SPECIALSNICKERIER**
- **BUTIKSINREDNINGAR**
- **MÄSSMONTRAR**

D. Johansons
SNICKERI

Hermelinsgatan 16 • Tranås

Tel. 0140-130 04 • Fax 0140-130 12 • www.djbygg.se

- **LEGOLACKERING**
- **OMLACKNING AV
LUCKOR & DÖRRAR**

TRANÅS
GULA LACKET
YTBEHANDLING

Hermelinsgatan 16 • Tranås

Tel. 0140-130 06 • Fax 0140-130 12

BOXHOLM OST

I samband med båtutflykten är
Ni välkomna till den lilla
ostbutiken med de
smakmässigt stora ostarna

Affärstider:

Måndag-Torsdag: 9.30-13.00

Fredagar: 9.30-18.00

Lördagar: Stängt

*Övriga tider för gruppresor och större sällskap
enl. överenskommelse på tel. 0142-29 33 30*

Boxholm Ost AB

Älvkullevägen 7 • 590 10 Boxholm

Välkommen till

Ekebergs Vårdshus

BOXHOLM

Boxholm • Tel. 0142-519 96 • Fax 0142-502 26

www.ekebergsvardshus.com

epost: info@ekebergsvardshus.se

Dagens rätt

A la carte

Beställningar

Catering

Boxholm II – *släktbåten*

Kan man vara släkt med en båt? Frågan är om inte Gunnar Ulfso kände det så. Historien om Boxholm II är också historien om en släkt. En släkt som under närmare 100 år utgjort stora delar av besättningen på båten. Slakten kom från gårdarna runt sjön, bla Arnäs. Man kan förmoda att det delvis var i kraft av god kännedom om sjön som gjorde dem lämpliga att köra dels Boxholm II och de andra ångbåtar, som tidigt trafikerade Sommen under Boxholms Bolags flagg.

Gunnar Ulfso, 1920-2006

Det var också släktbanden som gjorde att den i vintras bortgångne Gunnar Ulfso tog initiativet till föreningen Ångbåtens Vänner S/S Boxholm II. Året var 1982 och Boxholms Bolag hade inte längre möjlighet att hålla igång fartyget.

Ett par av de anställda, Rune Hektor och Sven-Olof Sjöberg erbjöds köpa båten. Så skedde och föreningen tog som sin uppgift att hjälpa till så mycket

Lydia Johansson (född Sjöberg), 1884-1942, Gunnars mor

Gustav Adolf Sjöberg (fd. Hultman), Gunnars morfar och en av de första skepparna på Boxholm II

som möjligt, inte minst ekonomiskt för att på så vis rädda kvar båten i sjön.

Gunnar Ulfso, son till byggmästaren David Johanson, född och uppväxt i Tranås, hade nämligen fått sig till livs Boxholm II bokstavligt talat med modersmjölken. Gunnars mor Lydia Johanson var dotter till Gustav Adolf Sjöberg som var en av de första skepparna på II:an.

Hans söner, Gunnars morbröder, Anton och Sven Sjöberg kom senare att båda vara maskinister. Sven, som var årsbarn (båda föddes 1904) med båten slutade i samband med pensioneringen 1967.

Morfar Gustav Adolf Sjöberg hette från början Hultman. Via Hultman-slakten är Gunnar Ulfso för övrigt släkt med en senare skeppare, nämligen Rune Hektor.

Nåväl, Gustav Adolf gick bort tidigt, 1912. Då kom en annan släkting in i bilden, nämligen Gunnars mors morbror Fritiof Andersson. Liksom Gunnars mormor var han född och uppväxt på Arnäs. Han var redan då veteran inom ångbåtstrafiken på Sommen. 1888 blev han nämligen maskinist på Boxholm I. Denne reslige man var sedan skeppare fram till 1939 då rodret togs över av J.A Sjögren under några år. 1949 efterträddes han emellertid av Fritiofs son Erik Andersson som således var kusin till Gunnars mor. Erik kom att arbeta i sammanlagt 57 år på båten. Så det är ingen överdrift att påstå att mycket i

Sven Sjöberg, Gunnars morbror, maskinist på Boxholm II 1951-1967

Gunnars liv i barndomen kretsade kring II:an. Dessutom tillbringade han somrarna alltsedan 1920 i familjens sommarstuga på Hättelandet. Härifrån hade man nästan daglig visuell kontakt med båten.

Han har berättat hur man ibland rodde ut med kaffekorg när man såg båten komma i Liljeholmsgattet med timmersläp. I den låga bogserarfarten hann man gott med att äta mat-

Fritiof Andersson till höger och Anton Sjöberg till vänster

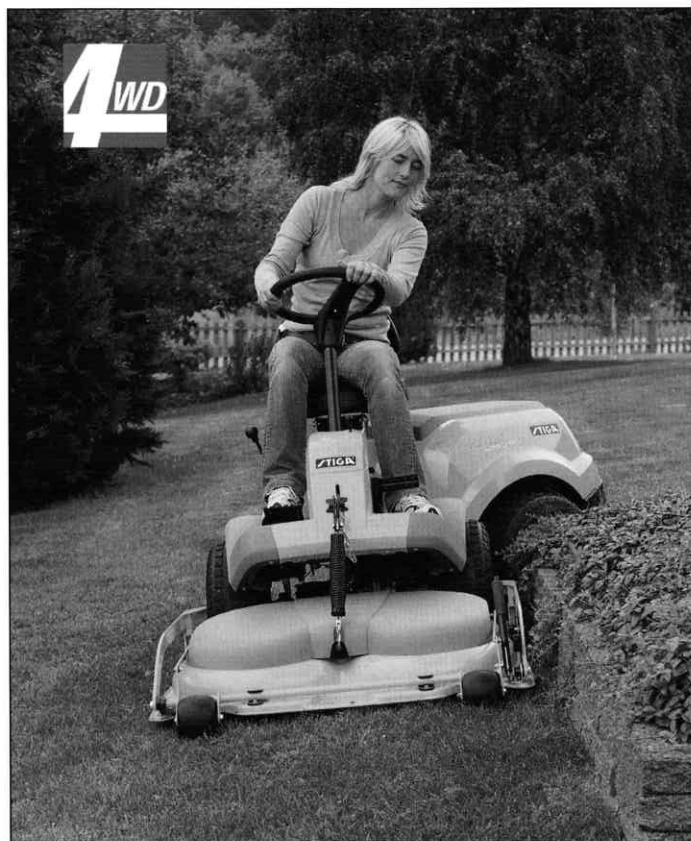
och trygghet för bygdens innevånare. Och på äldre dar har ju faktiskt "den gamla damen" gått och blivit bygdens i särklass största turistmagnet och just som Gunnar Ulfsbo en gång tänkte: "väl värd att bevara".

säck och umgås innan man kommit till Blåvik och det var dags att ro hem igen.

Personer som figureerar på och kring Boxholm II, liksom överallt annars, växer upp åldras och går bort. Och det är ju så livet fungerar.

Båten själv har dock en förunderlig livskraft, som fortsätter att fascinera generation efter generation. Den skapar en känsla av kontinuitet

*Per Ulfsbo,
ännu en sentida släkting till Boxholm II*

Allt är möjligt i Stigas trädgård

STIGA[®]

MÅLNING och GOLV- beläggning under ansvar

 SPEKTRUM
FÄRG OCH INSPIRATIONSBUTIKER

STORGATAN 36, TRANÅS TEL 0140-38 54 00

www.lugnalandet.se

Tel. 0140-300 00 • Fax 0140-304 49

**Ät gott och njut
av sjöutsikten
över Somnaviken.
Bokningar året runt.
Fullständiga rättigheter.
*Bröllop • Fester • Catering
Konferenser • Rum
Ångbåtsbrygga*
Mycket välkomna!
*Magnus Friberg***

SUNDET, är skräddarsytt för den lilla konferensgruppen på fyra till tjugo personer som vill kunna jobba ostört och koncentrerat och kanske också knyta konferensen till någon fritidsaktivitet som passar gruppen.

**VÄLKOMMEN TILL SUNDET
OCH BOXHOLMS SKOGAR.
ETT FÖRETAG MED NATURLIGT
GRÖNA RESURSER.....**

Box 101, 590 10 Boxholm, Tel.0142-525 20, fax 0142-503 65
birgitta.stahre@boxskog.se

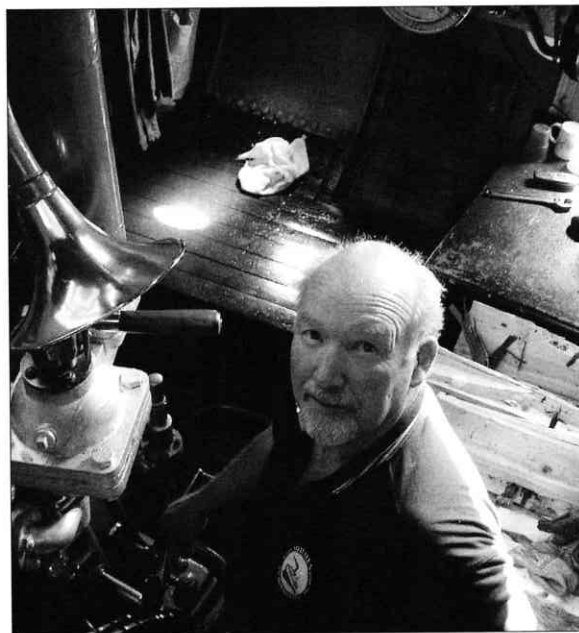
Med längtan till en fin gammal dam

Vi möttes första gången för så där en 40 år sedan. Jag var då drygt trettio och hon ungefär dubbelt så gammal. Jag fascinerades av hennes vackra yttre och sköna varma puls och alla de fantastiskt fina turer hon tog mig med på. Det blev gungande färder utmed vackra stränder och öar förbi branta klippor om

vilka det berättas, hur förr djärva män tävlat om att våga hoppa från toppen ner i det mörka vattnet. Ibland berättades historier om hur den stora sjön en gång skapats av en vildsint ko eller om jättar som vandrat i de stora skogarna runt sjön. Den vackra sjö där min sköna färdats i decennier, först i tungt arbete med tim-

Boxholm II vid kaj i Tranås Hamn.

Maskinisten på "II:an", Sven-Olof Sjöberg.

mer, sedan som vit och vacker drottning av sjön Sommen. Där har hon burit många som velat uppleva allt detta vackra. Här och där vid stränderna ligger gamla gårdar, med minnen från fornstora dar och ibland kan man skymta någon av de fyra kyrkorna Blåvik, Malexander, Norra Vi och Torpa som alla ligger så nära stranden att de i fint väder kan speglas i vattnet. På dessa underbara färder kan man uppleva både det som är och det som varit.

Så småningom blev jag av drottningens tjänare och hennes vänner inbjuden att spela upp till dans och sång för gästerna under dessa sköna turer.

Det var en fröjd att få tona fram kända melodier till den taktfasta mjuka puls hennes inre hjärta så vackert dunkade oavsett om dagen var solig eller grå eller om det var stilla kväll med speglande månljus.

Så har åren gått, vi har båda åldrats. Vännerna och åren har gjort henne ännu vackrare och vi har då och då mötts åtminstone någon eller några gånger varje sommar. Och nästan vid varje möte uppstår ljuv musik. Sommarens valser och visor och allsång i glada vänners lag tonar ut över glittrande vågor. Men lika snabbt som livet, kan vädret skifta mellan solsken och regn. Då, när vinden stundom blåser kall och regnet piskar vågor och däck, då värmer mollklangerna och det känns så skönt att kunna stänga vinden ute och bara känna värmen från hennes inre. Därför längtar jag och många med mig att varje sommar på nytt få möta henne, den skönt vita gamla Drottningen av Sommen. Tack vare henne och hennes underbara

Ångbåtens Vänner 2006

Sven-Olof Sjöberg, maskinist och Håkan Liif, skeppare, tar en paus på fördäck.

tjänsteandar blir varje gång en fest. Stundom fascinerar de stora vyerna och dessemellan kanske bara en vacker blomma eller några glänsande strån nära det glittrande vattnet – hennes blänkande hem. Måtte hon leva länge än denna nu mer än 100 år gamla sköna dam - S/S Boxholm II - alltid värd ett kärleksfullt besök och en hyllning.

Bernt Karlsson

VÄGBESKRIVNINGAR

Bryggor norr om sjön Sommen

Riksväg 32 till Boxholm.

Tag av mot Malexander.

Laxberg: Åk ca 2 km (över Lillån), tag till höger, följ skyltning till "Laxberg".

Blåvik: Tag av vid skylt "Blåvik". Åk till Blåviks kyrka.

Färjan: Tag av vid skylt "Blåvik". Följ skylt till färjan. Eftersom bryggan ligger på andra sidan färjeläget måste man ta färjan över. Den går varje hel- och halvtimme.

Malexander: Följ skyltning till Malexander kyrka. Bryggan kan även nås från riksväg 134, Kisa – Österbymo. Tag av vid Pinnarps badplats mot Malexander. Ca 2 mil.

Sommen: Riksväg 32 till Sommens samhälle. Åk över järnvägen till Sommens Pensionat.

Tranås

Hamn: Följ skyltning mot "Hamnen".

VÄGBESKRIVNINGAR

Bryggor söder om sjön Sommen

Riksväg 131 Tranås–Österbymo

Hätte: Åk ca 2 km. Följ skylt mot "Hättebaden"

Torpa: Tag av mot Torpa Kyrka, åk förbi kyrkan och Torpa Gård och tag till höger mot sjön.

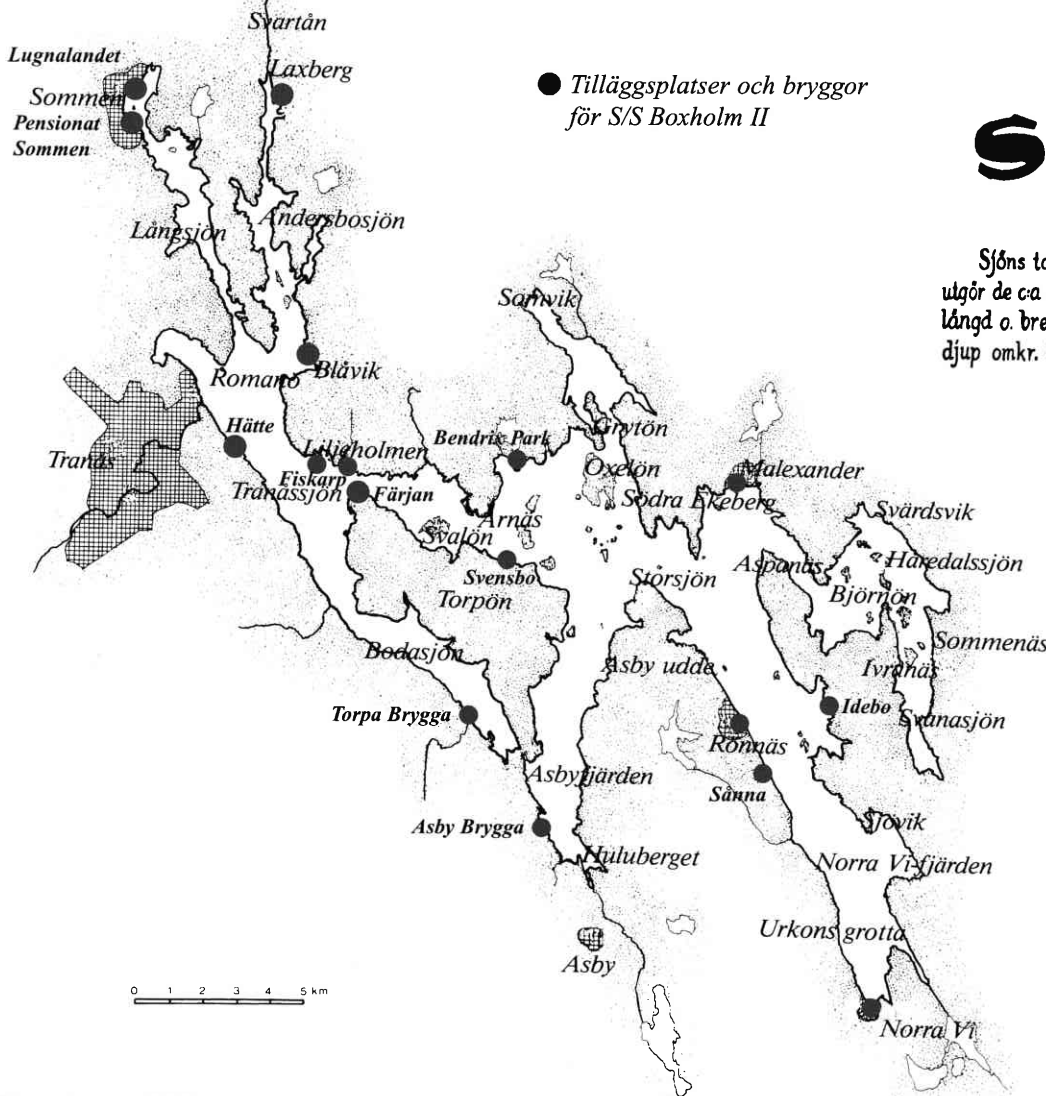
Asby: Följ skylt "Asby Brygga".

*Sånna och
Rönnäs* Tag av vid Asby Kyrka mot Norra Vi. Följ skylt mot "Marek". Sånna kan även nås från riksväg 134. Tag av mot Norra Vi. Följ skyltning mot "Marek".

Färjan: Tag av vid avfart i Ramfall. Följ skylt "Stensnäs" och "Färja".

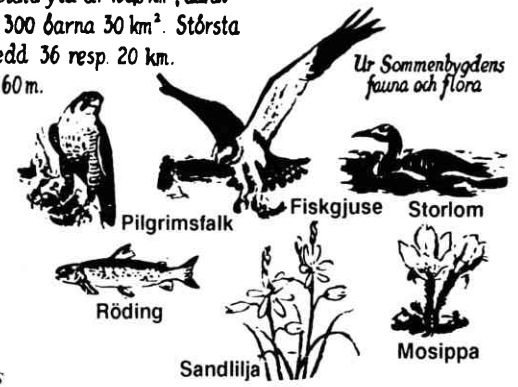
*Norra Vi,
Idebo
och* Väg mot Ribbingshov. Tag av mot Idebo och fortsatt förbi Idebo Gård mot bryggan.

Vassviken

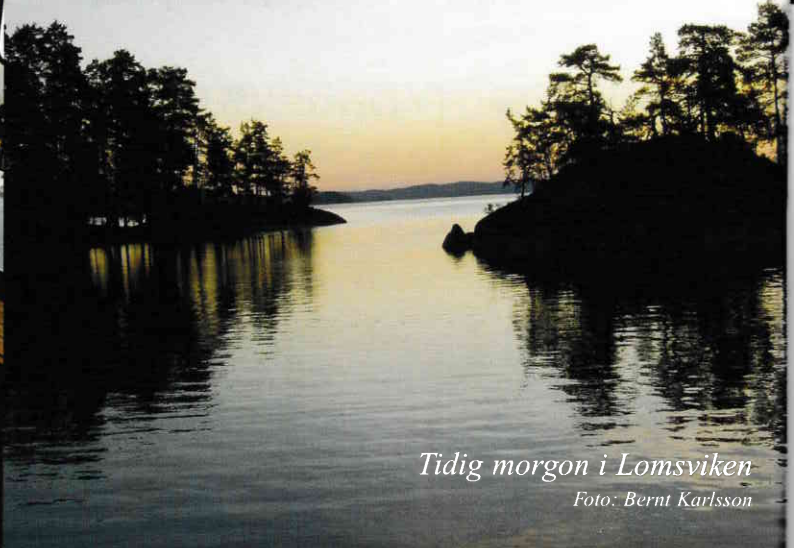
Karta över sjön SOMMEN med omgivninglar

Sjöns totala yta är 156,8 km², därav utgör de ca 300 öarna 30 km². Största längd o. bredd 36 resp. 20 km. djup omkr. 60 m.

*Bordet är
uppdukat
på "Il:ans"
akterdäck*

Tidig morgon i Lomsviken

Foto: Bernt Karlsson

*Foto:
Bernt Karlsson*

Långbord på prämen vid färjan